



## A.I.O.V. versie oktober 2014

### **I. ALGEMEEN GEDEELTE**

#### **Artikel 1. Algemeen**

1. Deze Algemene Inkoop- en Onderaannemingsvoorwaarden (hierna: AIOV) zijn van toepassing op (en vormen een onderdeel van) de totstandkoming en de inhoud van iedere Overeenkomst tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer met betrekking tot de levering van Goederen en/of uitvoering van werken. De AIOV strekken zich tevens uit tot alle afspraken en regelingen welke daaruit voortvloeien of in het verlengde daarvan liggen.

2. In deze AIOV wordt verstaan onder:

- Opdrachtgever: Stamhuis België bvba of één of meer van haar dochterondernemingen;
- Opdrachtnemer: de natuurlijke of rechtspersoon tot wie de Opdracht is gericht, respectievelijk aan wie de Opdracht is verleend;
- Partijen: Opdrachtgever en Opdrachtnemer;
- Overeenkomst: schriftelijk vastgelegde afspraken tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer van de levering van Goederen en/of uitvoering van werken en/of diensten;
- Hoofdaannemingsovereenkomst: de overeenkomst tussen de Opdrachtgever en diens Principaal;
- Principaal: de opdrachtgever volgens de Hoofdaannemingsovereenkomst.

3. Woorden in enkelvoud hebben ook betrekking op het meervoud en vice versa indien de context waarin zij gebruikt worden dit met zich meebrengt.

4. Iedere Opdracht wordt verleend onder de opschortende voorwaarde van totstandkoming van de Hoofdaannemingsovereenkomst, alsmede goedkeuring van Opdrachtnemer door Principaal en/of bouwdirectie.

#### **Artikel 2. Toepasselijkheid**

1. Indien de Overeenkomst specifiek betrekking heeft op de levering van Goederen is naast het bepaalde in het ALGEMEEN GEDEELTE (I) tevens het bepaalde in het BIJZONDER GEDEELTE INKOOPVOORWAARDEN (II A) toepasselijk.

2. Indien de Overeenkomst betrekking heeft op de uitvoering van werken is naast het bepaalde in het ALGEMEEN GEDEELTE (I) tevens het bepaalde in het BIJZONDER GEDEELTE ONDERAANNEMINGSVOORWAARDEN (II B) toepasselijk.

3. Eventuele algemene (verkoop)voorwaarden van de Opdrachtnemer zijn niet van toepassing en zijn niet bindend voor Partijen.

4. Eventuele wijzigingen aan de Overeenkomst en/of aan de huidige AIOV zullen slechts geldig zijn indien ze voorafgaandelijk en schriftelijk werden aanvaard door de Opdrachtgever.

#### **Artikel 3. Offertes, Orders en Overeenkomsten**

1. De Opdrachtgever is slechts gebonden door een Order indien en nadat hij deze schriftelijk heeft geplaatst. Indien de Opdrachtnemer een orderbevestiging stuurt die afwijkt van het Order, dan geldt de orderbevestiging slechts voor zover deze schriftelijk door de Opdrachtgever wordt aanvaard.

2. Een Overeenkomst komt slechts tot stand na (i) ondertekening van een contract door beide Partijen, (ii) een schriftelijke aanvaarding van een Offerte door de Opdrachtgever, dan wel (iii) een onmiddellijke, onvoorwaardelijke en schriftelijke aanvaarding van een Order door de Opdrachtnemer.

3. Op alle Overeenkomsten tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer zijn van toepassing, als ware zij daarin letterlijk opgenomen: (A) alle op de (Hoofdaanneming-) Overeenkomst betrekking hebbende technische en administratieve bepalingen van het bestek, proces-verbaal en/of staat van aanwijzing of soortgelijke bestek wijzigingen; (B) de Algemene Voorwaarden, voor zover hierop in de Overeenkomst geen uitzondering wordt gemaakt; (C) al het overige waarvoor de Opdrachtgever uit hoofde van de Hoofdaannemingsovereenkomst tegenover de bouwdirectie en/of Principaal gebonden is, voor zover direct of indirect verband houdende met deze Overeenkomst.

4. Indien bij aanvang van de opdracht de onder punt 5 sub a, b of c genoemde stukken, of één van deze stukken, niet ter beschikking zijn gesteld van de Opdrachtnemer, dan rust op de Opdrachtnemer de verplichting om deze stukken schriftelijk bij de Opdrachtgever op te vragen en op de Opdrachtgever de verplichting daaraan onverwijld te voldoen. In geen geval zal de Opdrachtnemer zich op de onbekendheid kunnen beroepen van één van de hierboven vermelde stukken.

5. Bij tegenstrijdigheid tussen de Overeenkomst en de stukken zoals vermeld in artikel 3 punt 5 sub a en/of b en/of c, heeft de Overeenkomst voorrang.

6. Bij onderlinge tegenstrijdigheid van de stukken in artikel 3.5 sub a, b en c heeft het eerst genoemde stuk voorrang op de volgende, met dien verstande dat: (A) sub b voor sub a gaat indien uit de bepalingen van sub b zwaardere verplichtingen voortvloeien voor de Opdrachtnemer, en (B) bij tegenstrijdigheid tussen enerzijds de in het bestek van toepassing verklaarde administratieve bepalingen en de in het bestek vermelde aanvullingen en wijzigingen op deze administratieve bepalingen en anderzijds de Algemene Voorwaarden (sub b), de Algemene Voorwaarden voorrang hebben.

7. De verbintenissen aangegaan door de vertegenwoordigers, agenten en tussenpersonen van de Opdrachtgever, zullen voor de Opdrachtgever slechts



bindend zijn na schriftelijke bevestiging hiervan door de bevoegde personen die de Opdrachtgever wettelijk kunnen verbinden.

8. Elk voorbehoud, welk gemaakt wordt door de Opdrachtnemer aangaande de algemene en/of bijzondere voorwaarden van de Opdrachtgever en welke niet door de Opdrachtgever uitdrukkelijk werd aanvaard, wordt van rechtswege als onbestaande beschouwd en dit onverschillig op welk ogenblik dat voorbehoud werd gemaakt.

9. De Opdrachtnemer zal zich dienaangaande nooit op het stilzwijgen van de Opdrachtgever kunnen beroepen.

## **Artikel 4. Integriteit (gedragscode,reglementen) - nvt**

## **Artikel 5. Hoofdelijkheid**

1. Indien de Overeenkomst is gesloten tussen de Opdrachtgever en twee of meer Opdrachtnemers gezamenlijk, dan wel enige verplichting uit die Overeenkomst op twee of meer (rechts)personen rust, zijn deze Opdrachtnemers en (rechts)personen steeds voor het geheel aansprakelijk en hoofdelijk jegens de Opdrachtgever gebonden.

## **Artikel 6. Aan de Opdrachtnemer ter beschikking gestelde hulpmiddelen**

1. Alle hulpmiddelen die door de Opdrachtgever ter beschikking worden gesteld aan de Opdrachtnemer of alle hulpmiddelen die door de Opdrachtnemer voor en op aanwijzing en kosten van de Opdrachtgever worden gemaakt of aangeschaft, zullen eigendom blijven, respectievelijk worden, van de Opdrachtgever.

2. De hulpmiddelen die de Opdrachtgever ter beschikking stelt, mogen enkel worden aangewend ter uitvoering van de Overeenkomst(en). Het is de Opdrachtnemer niet toegestaan om de hulpmiddelen te gebruiken voor een ander doel. Het is de Opdrachtnemer evenmin toegestaan om de hulpmiddelen ter beschikking te stellen van derden.

3. De Opdrachtnemer zal de hulpmiddelen in goede staat houden, tegen brand en diefstal verzekeren en ook verzekerd houden zolang de hulpmiddelen onder zijn toezicht zijn.

4. De Opdrachtnemer zal de hulpmiddelen gescheiden houden van zijn eigen productiemiddelen en deze ook gescheiden bewaren om te voorkomen dat enige twijfel kan ontstaan aangaande de eigendomsrechten van de Opdrachtgever. Met name zal de Opdrachtnemer er voor zorgen dat de door de Opdrachtgever op de hulpmiddelen aangebrachte teksten en symbolen behouden blijven gedurende zijn gebruik ervan.

5. Intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot de bovenvermelde hulpmiddelen of met betrekking tot de daarmee geproduceerde zaken, behoren uitsluitend toe aan de Opdrachtgever en worden geen deel van het vermogen van de Opdrachtnemer.

6. Indien noodzakelijk, wordt de Opdrachtgever geacht de Opdrachtnemer een niet-overdraagbare licentie te hebben verstrekt voor deze hulpmiddelen uitsluitend met het oog op de nakoming van de verplichtingen uit de Overeenkomst.

7. De Opdrachtnemer zal deze hulpmiddelen op eerste verzoek in goede staat aan de Opdrachtgever ter beschikking stellen. Indien de Opdrachtnemer deze hulpmiddelen niet, niet volledig of beschadigd aan de Opdrachtgever teruggeeft ten tijde van het overeengekomen leveringstijdstip dan is de Opdrachtnemer jegens de Opdrachtgever een schadevergoeding verschuldigd. Bij gebreke aan overeenkomst over de grootte van de schadevergoeding, zal deze schadevergoeding worden vastgesteld door een onafhankelijk aan te stellen deskundige of door de rechtbank. De Opdrachtgever is bevoegd om de schadevergoeding in mindering te brengen op de door hem te betalen facturen.

## **Artikel 7. Intellectuele eigendomsrechten**

1. De Opdrachtnemer staat in voor het vrije en ongestoorde gebruik door de Opdrachtgever van de geleverde Goederen en de uitgevoerde werken. De Opdrachtnemer garandeert dat de Goederen en/of werken geen inbreuk maken op de intellectuele en/of industriële eigendomsrechten van derden. De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever volledig tegen eventuele vorderingen van derden dienaangaande. De Opdrachtnemer zal bovendien alle kosten, schade en rente die hieruit voortkomen, aan de Opdrachtgever vergoeden.

2. Indien de Opdrachtnemer het recht wordt ontzegd om de geproduceerde of verhandelde Goederen in het verkeer te brengen, dan zal hij die schending beëindigen ofwel (i) door de rechten op eigen kosten voor de Opdrachtgever te verkrijgen, ofwel (ii) door de inbreuk makende Goederen te vervangen door niet-inbreuk makende Goederen ofwel (iii) door wijziging van de af te leveren Goederen op zodanige wijze dat aan de inbreuk een einde wordt gemaakt, dit alles slechts na voorafgaande toestemming van de Opdrachtgever. Deze voorafgaandelijke toestemming van de Opdrachtgever kan niet op onredelijke gronden worden onthouden aan de Opdrachtnemer.

3. De Opdrachtnemer is gerechtigd om de informatie, welke is verstrekt door de Opdrachtgever, te gebruiken en dit echter uitsluitend in verband met de uitvoering van de Overeenkomst. Deze informatie is en blijft ten andere eigendom van de Opdrachtgever.

4. Het auteursrecht en de overige intellectuele eigendomsrechten (o.a. het modellenrecht) ten aanzien van het voorlopige en het definitieve ontwerp van de Goederen, de werken en van de ontwerptekeningen, illustraties, foto's, internetsites, modellen, werk- en detailtekeningen alsmede ten aanzien van de daarna vervaardigde exemplaren van de Goederen, blijven bij en/of komen toe aan de Opdrachtgever. Zolang geen nadere schriftelijke overeenkomst wordt aangegaan tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer met betrekking tot de overdracht



van het auteursrecht of andere intellectuele eigendomsrechten, blijven deze rechten bij de Opdrachtgever.

## **Artikel 8. Geheimhouding en Verbod tot openbaarmaking**

1. De Opdrachtnemer verbindt zich tot geheimhouding van het bestaan, de aard en de inhoud van de Overeenkomst, van alle vertrouwelijke informatie omtrent de Opdrachtgever, met inbegrip van de commerciële en technische gegevens waarvan de Opdrachtnemer als gevolg van de Overeenkomst kennis heeft genomen. De Opdrachtnemer zal dergelijke vertrouwelijke informatie niet openbaar maken aan derden zonder de schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever, dit met uitzondering van eventuele hulppersonen die door de Opdrachtnemer worden ingeschakeld in verband met de uitvoering van de Overeenkomst. De Opdrachtnemer zal al zijn werknemers, hulppersonen alsmede zijn onderaannemers, zelfstandigen en leveranciers onder dezelfde voorwaarden tot geheimhouding verplichten en garanderen dat zij deze geheimhoudingsplicht naleven.

2. Bij overtreding door de Opdrachtnemer of door personen waarvoor hij instaat volgens artikel 8.1 van één of meerdere van de verplichtingen uit hoofde van artikel 8.1, is de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever zonder enige ingebrekestelling een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van 20.000 EUR voor iedere overtreding, alsmede een boete van 1.000 EUR per dag dat de overtreding voortduurt. Het voorgaande geldt onverminderd het recht van de Opdrachtgever om volledige schadevergoeding te vorderen voor zover de schade het bedrag van de boete overstijgt.

3. De geheimhoudingsverplichtingen in dit artikel zullen blijven gelden gedurende een periode van drie (3) jaren te rekenen vanaf het einde van de laatste Overeenkomst tussen de Opdrachtnemer en de Opdrachtgever, tenzij en voor zover (i) vóór die tijd de vertrouwelijke informatie – anders dan door toedoen van de Opdrachtnemer – deel is gaan uitmaken van het “publieke domein”, of (ii) de geheimhoudingsplicht ingevolge bepalingen van dwingend recht niet kan worden nagekomen.

## **Artikel 9. Niet-concurrentie**

1. De Opdrachtnemer zal zich geheel onthouden van het rechtstreeks of door tussenkomst van derden doen van prijsopgaven en/of aanbiedingen aan de Principaal, daaronder begrepen die aanbiedingen voor uitbreidingen en/of wijzigingen betreffende het werk waarvoor tussen de Opdrachtgever en de Principaal onderhandelingen worden gevoerd of een (Hoofdaannemings-)Overeenkomst wordt of is aangegaan.

## **Artikel 10. Door de Opdrachtnemer ingeschakelde werknemers**

1. De Opdrachtnemer staat in voor de deskundigheid en vakbekwaamheid van de door hem ingeschakelde werknemers, zelfstandigen inbegrepen. De

Opdrachtnemer behoudt te allen tijde de instructiebevoegdheid en het gezag over de werknemers en is te allen tijde verantwoordelijk voor hun veiligheid.

2. De Opdrachtnemer zal de Opdrachtgever vrijwaren voor enige aanspraken van door hem ingeschakelde werknemers (zelfstandigen inbegrepen), daaronder begrepen voor de schade opgelopen bij de uitvoering van hun werkzaamheden in het kader van de Overeenkomst.

3. De Opdrachtnemer is ertoe gehouden om ten aanzien van zijn personeel alle wettelijke, reglementaire of conventionele bepalingen inzake veiligheid en hygiëne, alsook inzake algemene arbeidsvoorwaarden, fiscaliteit en sociale zekerheid, na te komen.

## **Artikel 11. Ketenaansprakelijkheid**

1. De Opdrachtnemer verbindt zich er uitdrukkelijk toe de bepalingen na te leven van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers. De Opdrachtnemer zal de Opdrachtgever te allen tijde vrijwaren voor eventuele vorderingen in het kader van voormelde wetgeving.

2. Indien de Opdrachtnemer en/of de door hem ingeschakelde derden niet meer aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen uit hoofde van de Wet van 12 april 1965 op de loonbescherming, dient de Opdrachtnemer binnen vijf werkdagen vanaf de dag dat de betalingsmacht is ontstaan, de Opdrachtgever daarvan op de hoogte te stellen. Bij gebreke hieraan is de Opdrachtnemer jegens de Opdrachtgever van rechtswege in verzuim.

3. De Opdrachtgever is te allen tijde gerechtigd om de Overeenkomst met de Opdrachtnemer van rechtswege te beëindigen zonder termijn noch vergoeding indien de Opdrachtgever hoofdelijk aansprakelijk wordt gesteld voor de loonschulden van de Opdrachtnemer. De Opdrachtgever zal steeds regres kunnen uitoefenen ten aanzien van de Opdrachtnemer.

4. Eventueel door de Opdrachtgever verplicht betaalde bedragen in het kader van de ketenaansprakelijkheid worden in mindering gebracht op het bedrag van de factuur van de Opdrachtnemer zonder dat de Opdrachtnemer zich hiertegen kan verzetten.

## **Artikel 12. Verhaalsrecht**

1. Indien en voor zover de Opdrachtgever aansprakelijk wordt gesteld ingevolge de Wet van 12 april 1965 op de loonbescherming, dan heeft de Opdrachtgever een verhaalsrecht op de Opdrachtnemer voor het gehele bedrag van de aansprakelijkstelling, te vermeerderen met wettelijke rente vanaf het tijdstip van betaling door de Opdrachtgever, alsmede een verhaalsrecht voor alle schade die de Opdrachtgever dientengevolge mocht lijden.

2. Indien de Opdrachtnemer zijn verplichtingen op grond van de op hem toepasselijke wetten en CAO's jegens zijn werknemers niet nakomt en de Opdrachtgever aansprakelijk wordt gesteld om deze verplichtingen na te komen,



dan heeft de Opdrachtgever jegens de Opdrachtnemer een verhaal voor het gehele bedrag waarvoor hij aansprakelijk wordt gesteld of op een equivalente schadevergoeding indien hem een verplichting wordt opgelegd. Dit alles wordt vermeerderd met de wettelijke rente vanaf het tijdstip van betaling door de Opdrachtgever.

3. De in dit kader door de Opdrachtgever verschuldigde bedragen kunnen worden ingehouden op het bedrag van de factuur van de Opdrachtnemer zonder dat de Opdrachtnemer zich hiertegen kan verzetten.

### **Artikel 13. Uitbesteding, Overdracht en Onderaanneming**

1. De keuze door de Opdrachtnemer van eventuele onderleveranciers, onderaannemers en/of partners is onderworpen aan de voorafgaande, schriftelijke goedkeuring van de Opdrachtgever. Deze goedkeuring ontheft de Opdrachtnemer echter in geen enkel opzicht van zijn aansprakelijkheid voor de juiste en tijdige nakoming van zijn verplichtingen ingevolge de Overeenkomst.

2. De Opdrachtnemer is verplicht om zodanige maatregelen te nemen ten aanzien van zijn onderleveranciers, onderaannemers en/of partners dat de uitvoering van de Overeenkomst niet wordt vertraagd.

3. De Opdrachtnemer zal zijn onderleveranciers, onderaannemers en/of partners tijdig en volledig op de hoogte brengen van de bepalingen uit de Overeenkomst en uit deze Algemene Voorwaarden, die evenzeer op hen van toepassing zijn.

4. De Overeenkomst mag zonder schriftelijke en voorafgaande toestemming van de Opdrachtgever niet worden overgedragen noch in onderaanneming worden gegeven, noch geheel noch gedeeltelijk. Het feit dat de Opdrachtgever heeft toegelaten dat bepaalde werken door derden worden uitgevoerd (uitbesteding), kan nooit worden aanzien als een stilzwijgende aanvaarding of goedkeuring van een volledige onderaanneming of overdracht van de Overeenkomst.

5. De aanvaarding door de Opdrachtgever van een onderleverancier, onderaannemer en/of partner van de Opdrachtnemer brengt niet met zich mee dat de Opdrachtnemer bevrijd zal zijn van de verplichtingen die op hem rusten uit huidige Overeenkomst. De Opdrachtnemer blijft te allen tijde gehouden ten aanzien van de Opdrachtgever tot al zijn verplichtingen.

6. In geval van onderaanneming of overdracht van het gehele of een gedeelte van de Overeenkomst, waarborgt de Opdrachtnemer dat de onderaannemer of de nieuwe Opdrachtnemer een registratie heeft en alle bepalingen van de overeenkomst zal respecteren. De initiële Opdrachtnemer blijft hoofdelijk gehouden tot alle uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen.

### **Artikel 14. Keuring en Kwaliteit**

1. De Opdrachtgever is gerechtigd om te allen tijde de bestelde of afgeleverde Goederen en/of het (in uitvoering zijnde) werk – daaronder begrepen de daarvoor gebruikte zaken – te (doen) keuren.

2. De Opdrachtnemer zal de redelijke verzoeken om keuringen van de Opdrachtgever zoveel als mogelijk honoreren. De Opdrachtnemer verschafft dan toegang aan de Opdrachtgever of diens vertegenwoordiger tot de plaats van productie, bewerking of opslag. De Opdrachtnemer zal kosteloos zijn medewerking verschaffen aan de keuring.

3. Indien een keuring zoals bedoeld in dit artikel door toedoen van de Opdrachtnemer niet op het voorgenomen tijdstip kan plaatsvinden dan wel indien een keuring moet worden herhaald, dan komen de daaruit voor de Opdrachtgever voortvloeiende kosten voor rekening van de Opdrachtnemer.

4. De kosten van de keuring komen ten laste van de Opdrachtnemer ingeval deze Goederen en/of het werk door de Opdrachtgever (van het werk) worden afgekeurd.

5. De Opdrachtgever heeft het recht om de Goederen op kosten van Opdrachtnemer te retourneren indien zij niet voldoen aan hetgeen is overeengekomen.

6. Een keuring van de Goederen conform dit artikel laat het recht van de Opdrachtgever onverlet om een vordering in te stellen in geval van een tekortkoming in de nakoming en een keuring heeft geen gevolgen voor de geldigheid van de garanties, c.q. voor de aansprakelijkheid van de Opdrachtnemer uit hoofde van de Overeenkomst.

7. Wanneer een ISO (9001) norm of een soortgelijke certificering is verkregen, zal de Opdrachtnemer de Opdrachtgever toestaan de procedures van Opdrachtnemer op het gebied van de kwaliteitsbewaking te controleren. De Opdrachtnemer zal al het redelijkerwijs mogelijke doen om aan de betreffende normen te blijven voldoen.

### **Artikel 15. Garanties**

1. De Opdrachtnemer garandeert dat de door hem aan de Opdrachtgever geleverde Goederen en de eventuele installatie/montage daarvan, alsmede het uitgevoerde werk inclusief de daarvoor gebruikte zaken: (A) geschikt zijn voor het beoogde doel, zoals dat blijkt of had moeten blijken uit de aard van de levering en voorts over alle eigenschappen beschikken/van een kwaliteit zijn die de Opdrachtgever in redelijkheid kan verwachten. (B) volledig overeenstemmen met en voldoen aan de vereisten zoals neergelegd in de bestelling/het Order, productspecificaties, tekeningen, monsters, orders en/of andere vereisten genoemd in de Overeenkomst. (C) in overeenstemming zijn met alle relevante wettelijke, reglementaire en administratieve voorschriften betreffende onder andere kwaliteit, milieu, veiligheid en gezondheid en dat de Goederen/het werk zijn tot stand gekomen zonder gebruik te maken van kinderarbeid. D) van goede kwaliteit zijn, deugdelijk zijn vervaardigd en vrij zijn van gebreken, met inbegrip van gebreken in de samenstelling, de productie, de assemblage, het ontwerp en de gebruikte materialen.

2. Indien de Opdrachtgever vaststelt dat het geleverde en/of het werk niet (geheel of gedeeltelijk) voldoet/voldoen aan hetgeen de Opdrachtnemer conform de punten (A) tot en met (D) van lid 1 van dit artikel heeft gegarandeerd, is de Opdrachtnemer





in verzuim tenzij hij kan aantonen dat de tekortkoming hem niet kan worden toegerekend. De Opdrachtnemer bevestigt dat hij de omstandigheden van de bestelling van de Goederen en/of de uitvoering van de werken goed kent maar ook dat hij de hoedanigheid heeft van “gekwalificeerd specialist” (voorwaarde voor het Order) zodat zelfs de lichtste fout een verzuim uitmaakt.

3. Alle bijkomende leveringen en/of prestaties noodzakelijk voor de perfecte uitvoering van de bestelling/het Order, dienen te worden aanzien als in de bestelling/Order inbegrepen. De Opdrachtnemer verbindt zich alleszins om in garantie alle gebreken weg te nemen die zich binnen twee jaar – te rekenen vanaf het tijdstip waarop de Goederen definitief in gebruik zijn genomen en/of het werk is opgeleverd –, of een andere tussen Partijen schriftelijk overeengekomen termijn, aan de Goederen en/of het werk voordoen tenzij blijkt dat deze gebreken het gevolg zijn van normale slijtage of van onoordeelkundig gebruik. De Opdrachtnemer verbindt zich ertoe de betrokken Goederen en/of onderdelen daarvan, dan wel het werk, ten spoedigste te herstellen of, indien nodig, te vervangen totdat aan de overeengekomen eisen is voldaan.

4. Het bepaalde in lid 3 geldt met dien verstande dat, indien de Opdrachtgever vóór de opdrachtverlening bekend maakt dat hij op grond van het bestek jegens de Principaal gehouden is voor het geleverde c.q. opgeleverde (deel) van het werk een bepaalde garantie te verstrekken, de Opdrachtnemer verplicht is om ten aanzien van de Opdrachtgever diezelfde garantie te verstrekken. Dit alles geldt tenzij de fabrieksgarantie uitgebreider is dan de hiervoor bedoelde garantie, in welk geval hoe dan ook die fabrieksgarantie geldt. Het één en ander geldt eveneens onverminderd de tienjarige aansprakelijkheid van de Opdrachtnemer als aannemer.

5. Na aflevering van de vervangen of herstelde Goederen en/of het werk, vangt de garantieperiode voor die Goederen en/of dat werk opnieuw aan.

6. Alle kosten die verband houden met het herstel en/of de vervanging van de Goederen/het werk en/of met het weer functioneel maken van de Goederen/het werk, inclusief bijvoorbeeld vracht, demontage en montage, zijn geheel voor rekening van de Opdrachtnemer.

7. Indien de Opdrachtnemer zijn verplichtingen niet tijdig of niet conform het bepaalde in de Overeenkomst nakomt, dan kan de Opdrachtgever de noodzakelijke werkzaamheden voor rekening en risico van de Opdrachtnemer doen uitvoeren door derden mits de Opdrachtnemer hiervoor eerst zonder gevolg in gebreke werd gesteld (met vermelding van de kostprijs van de werken door de derde) en mits een tegensprekelijke vaststelling van de problemen. Bij gebreke aan de mogelijkheid van een tegensprekelijke vaststelling, zal de vaststelling gebeuren door een deurwaarder hetgeen dan geacht wordt tegensprekelijk te zijn. Het voorgaande brengt geen nadeel toe aan de andere rechten van de Opdrachtgever, zo o.a. het recht om een schadevergoeding te vragen voor de opgelopen schade.

8. Deze bepalingen ontheffen de Opdrachtnemer geenszins van zijn aansprakelijkheid voor verborgen gebreken dewelke eerst na de in lid 3 van dit artikel genoemde termijn blijken (garantietermijn), noch van zijn tienjarige aansprakelijkheid als aannemer.

### **Artikel 16. Aansprakelijkheid, Schadevergoeding en Vrijwaring, Expertise**

1. De Opdrachtnemer zal de Opdrachtgever volledig schadeloos stellen voor alle schade (inclusief indirecte of gevolgschade) die door de Opdrachtgever, zijn werknemers, afnemers en/of derden (met inbegrip van de Principaal) wordt geleden als gevolg van (i) de door de Opdrachtnemer geleverde Goederen of uitgevoerde werken, (ii) een tekortkoming door de Opdrachtnemer in de nakoming van zijn verplichtingen, (iii) het niet naleven van wettelijke verplichtingen, (iv) een onrechtmatige daad van de Opdrachtnemer, zijn werknemers en/of de Opdrachtnemer ingeschakelde hulppersonen, onderaannemers, zelfstandigen en leveranciers, (v) het gebruik van de Goederen door een afnemer jegens wie de Opdrachtgever aansprakelijk is of (vi) de ontdekking en verspreiding van asbest als gevolg van de werkzaamheden van de Opdrachtnemer, zijn werknemers en/of door zijn ingeschakelde hulppersonen en onderaannemers.

2. De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever tegen alle vorderingen die door de Principaal en door derden (waaronder tevens werknemers en door de Opdrachtnemer ingeschakelde hulppersonen, onderaannemers, zelfstandigen en leveranciers) worden ingesteld uit hoofde van enige geleden schade als bedoeld in artikel 16.1, met inbegrip van schade veroorzaakt door een gebrek in de kwaliteit van de geleverde Goederen en schade als gevolg van de ontdekking en verspreiding van asbest. Hieronder begrepen is de stagnatieschade en claims van werknemers van de Opdrachtnemer en door hem ingeschakelde hulppersonen en onderaannemers, doch met uitsluiting van schade die te wijten is aan opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van leidinggevendenden van Opdrachtgever.

3. De Opdrachtgever is niet aansprakelijk voor enige (letsel)schade die door de Opdrachtnemer en/of zijn door zijn werknemers, leidinggevendenden en andere door hem ingeschakelde personen wordt geleden als gevolg van (de uitvoering van) de Overeenkomst.

4. Voor zover de Opdrachtgever jegens de Opdrachtnemer of enige derde voor enige schade aansprakelijk is op grond van de beginselen van redelijkheid en billijkheid en niettegenstaande het bepaalde in de Overeenkomst of deze Algemene Voorwaarden, verklaart de Opdrachtnemer hierbij dat de betreffende (al dan niet contractuele) aansprakelijkheid van de Opdrachtgever beperkt zal zijn tot de prijs genoemd in de Overeenkomst. De Opdrachtgever is nimmer aansprakelijk voor enige indirecte schade of gevolgschade.

5. Indien er geen akkoord tot stand komt tussen de Partijen aangaande het bestaan, de oorzaak, de verantwoordelijkheden, de omvang en de schatting van de schade



voortspruitend uit de niet-conformiteit, uit de gebreken, uit de slechte uitvoering van de leveringen en/of werken van de Opdrachtnemer of met betrekking tot de schade veroorzaakt door een ongeluk of elke andere omstandigheid, aan de installaties, materiaal of goederen van de partijen, zullen de Partijen onder voorbehoud van alle rechten en zonder enige nadelige erkenning op eenzijdig verzoekschrift van de meest diligente partij een expert laten aanduiden door de Voorzitter van de bevoegde Rechtbank van Koophandel.

## **Artikel 17. Verzekeringen**

1. De Opdrachtnemer zal zich afdoende verzekeren en verzekerd houden tegen aansprakelijkheidsstellingen zoals bedoeld in het artikel 16, waaronder ten minste begrepen een verzekering voor (i) wettelijke aansprakelijkheid, (ii) brand, (iii) diefstal en (iv) productaansprakelijkheid.

2. De Opdrachtnemer zal zijn personeel verzekeren tegen alle arbeidsongevallen en tegen ongevallen op en van de weg naar het werk en dit voor een bedrag dat minstens gelijk is aan de wettelijke verplichtingen.

3. De Opdrachtnemer zal een verzekeringspolis "Alle risico's op de werf" afsluiten die de schade dekt aan het werk en de burgerlijke verantwoordelijkheid ten overstaan van al de deelnemers in de meest ruime zin, aan de uitvoering van de werken, evenals ten overstaan van derden. Indien zulke verzekering werd afgesloten door de Opdrachtgever of door de Principaal en de Opdrachtnemer kan hiervan genieten, dan is deze laatste verplicht om de Opdrachtgever – indien nodig – te vrijwaren voor de premies dienaangaande.

4. De Opdrachtnemer zal buiten het voorgaande tevens elke verzekering afsluiten die hij wettelijk verplicht is of zal zijn om aan te gaan.

5. De opdrachtnemer verbindt zich ertoe om op vraag van de Opdrachtgever inzage te verschaffen in de polissen.

## **Artikel 18. Verzuim, Gehele of Gedeeltelijke ontbinding en Maatregelen van rechtswege**

1. In de volgende gevallen is de Opdrachtnemer van rechtswege in verzuim en is de Opdrachtgever gerechtigd, zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst vereist is, de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden: (A) indien de Opdrachtnemer zijn faillissement aanvraagt, in falings wordt gedagvaard, opschorting van betaling aanvraagt in het kader van een gerechtelijke reorganisatie, eventuele vergunningen worden ingetrokken, zijn vermogen ten behoeve van zijn schuldeisers overdraagt of indien op het vermogen van de Opdrachtnemer – dan wel op een deel daarvan – beslag wordt gelegd en dit beslag niet binnen tien dagen daarna wordt opgeheven; (B) indien de Opdrachtnemer overgaat of besluit tot vereffening van zijn zaken, indien hij zijn bedrijf staakt dan wel zijn bedrijf of een aanzienlijk deel daarvan overdraagt aan een nieuwe of reeds bestaande vennootschap of indien hij de doelomschrijving van zijn bedrijf wijzigt; (C) indien de

Opdrachtnemer komt te overlijden of duurzaam arbeidsongeschikt wordt; (D) indien op grond van de audit als bedoeld in artikel 4 lid 3 is gebleken dat de Opdrachtnemer, diens werknemers of de door hem ingeschakelde onderaannemers, zelfstandigen of leveranciers, bij de uitvoering van de Overeenkomst niet de normen in acht hebben genomen die zijn neergelegd in de van toepassing zijnde gedragscode en reglementen, waardoor is gehandeld in strijd met die gedragscode en reglementen en dit handelen naar objectieve maatstaven dermate ernstig is dat dit een gehele of gedeeltelijke beëindiging is gerechtvaardigd; (E) indien door de Opdrachtnemer of door één van zijn ondergeschikten of vertegenwoordigers wederrechtelijk geld of Goederen is (zijn) of wordt (worden) aangeboden of verschaft aan een persoon die deel uitmaakt van het bedrijf van de Opdrachtgever of aan één van zijn ondergeschikten of vertegenwoordigers; (F) indien zich zulke zwaarwegende redenen voordoen dat in redelijkheid de voortzetting van de Overeenkomst niet van hem kan worden gevorderd en/of indien het vertrouwen tussen de Partijen volledig is verdwenen. Onder zwaarwegende redenen wordt onder meer verstaan het op zodanige wijze in de publiciteit komen van de Opdrachtnemer dat daardoor de belangen van de Opdrachtgever worden geschaad; (G) indien de Opdrachtnemer wordt geassocieerd met bedrijven die handelen in strijd met de uitgangspunten of de resoluties van Internationale organisatie (zoals de Verenigde Naties) of bedrijven waarvan de producten of diensten in zekere mate of op zekere wijze conflicterend zijn met het werk van de Opdrachtgever en/of met de openbare orde; (H) indien de Opdrachtnemer zijn registratie verliest voor de werken die zijn bepaald in de Overeenkomst.

2. Onverminderd het bepaalde in het vorige lid, is de Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk, zonder rechterlijke tussenkomst als ontbonden te beschouwen, ongeacht het verdere recht op schadevergoeding, indien de Opdrachtnemer na deugdelijke ingebrekestelling: (A) zijn verplichtingen uit de Overeenkomst of de wet niet nakomt, (B) de Goederen/het Werk niet in goede orde op de overeengekomen plaats en tijd aflevert/oplevert.

3. Indien de Opdrachtgever gebruik maakt van het in de voorafgaande leden bedoelde recht, dan wordt de Opdrachtnemer schriftelijk in kennis gesteld van de gehele of gedeeltelijke ontbinding van de Overeenkomst.

4. Bij (gedeeltelijke) ontbinding heeft de Opdrachtgever, onverminderd zijn recht op vergoeding van schade en kosten, tevens het recht om naar keuze: (A) de reeds geleverde maar niet (meer) te gebruiken zaken/het reeds uitgevoerde werk voor rekening van de Opdrachtnemer naar hem terug te sturen/af te breken en de voor deze zaken/dit werk reeds gedane betalingen terug te vorderen; (B) de Overeenkomst zelf of door derden te laten voltooien, eventueel na schriftelijke kennisgeving, met gebruikmaking van het reeds door de Opdrachtnemer



geleverde/uitgevoerde werk en de door de Opdrachtnemer gebruikte materialen, materieel e.d. al dan niet tegen een achteraf overeen te komen redelijke vergoeding.

5. De vorderingen die de Opdrachtgever ten gevolge van de ontbinding van de Overeenkomst mocht hebben of verkrijgen, inclusief zijn eventuele vordering tot vergoeding van schade en kosten, zijn onmiddellijk en geheel opeisbaar.

6. In situaties zoals beschreven in dit artikel, heeft de Opdrachtgever eveneens het recht om – na een niet gevolgde ingebrekestelling – van rechtswege alle nuttige maatregelen te nemen. Zo kan de Opdrachtgever o.a. doch niet limitatief de Opdrachtnemer en al de personen waarvoor deze instaat verbieden nog verder prestaties uit te voeren, gebieden de werf of een gedeelte daarvan te verlaten, enz.

## **Artikel 19. Overmacht**

1. Geen der Partijen is aansprakelijk voor een niet-nakoming van de verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst of voor het niet in acht nemen van enige contractuele termijn indien zulks te wijten is aan een redelijkerwijs niet voorzienbare omstandigheid die buiten hun macht is gelegen (overmacht).

2. Een partij die zich op overmacht beroept, dient de wederpartij daarvan zo spoedig mogelijk gemotiveerd in kennis te stellen en inzicht te verschaffen in de verwachte duur van de overmacht.

3. Na ontvangst van een kennisgeving van overmacht kan de wederpartij van degene die zich op overmacht beroept hetzij de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk beëindigen hetzij de nakoming van zijn eigen verplichtingen opschorten, zonder desgevallend tot enige schadevergoeding gehouden te zijn.

4. De Opdrachtnemer kan zich echter niet op overmacht beroepen ingeval van een niet-tijdige toelevering van materialen, openbare voorzieningen of diensten aan zichzelf of zijn toeleveranciers, een tekort aan arbeidskrachten, een tekort aan liquide middelen en/of tekorten aan of gebreken in grondstoffen, stakingen, arbeidsonrust, ziekteverzuim of arbeidsongeschiktheid aan de zijde van zijn werknemers of leidinggevenden.

## **Artikel 20. Wijzigingen**

1. De Opdrachtnemer zal zonder de voorafgaande, schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever geen wijzigingen van welke aard ook in de Overeenkomst aanbrengen.

2. De Opdrachtgever is te allen tijde bevoegd om, in overleg met de Opdrachtnemer, de omvang en/of de hoedanigheid van de te leveren Goederen en/of de uit te voeren Werken te wijzigen. De Opdrachtnemer zal zijn medewerking verlenen aan de redelijke verzoeken van de Opdrachtgever tot wijziging, voor zover deze technisch haalbaar zijn. Wijzigingen worden steeds voorafgaandelijk en schriftelijk overeengekomen.

3. Indien een wijziging zoals in het voorgaande punt – naar oordeel van de Opdrachtnemer – gevolgen heeft voor de overeengekomen vaste prijs en/of het

tijdstip van aflevering/oplevering, is de Opdrachtnemer verplicht, alvorens aan de wijziging gevolg te geven, de Opdrachtgever hieromtrent zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen 2 werkdagen na de kennisgeving van de verlangde wijziging, schriftelijk te informeren.

4. Indien een wijziging die leidt tot een verandering in de prijs en/of in het tijdstip van (op)levering niet schriftelijk door de Opdrachtgever wordt goedgekeurd, dan zal de Opdrachtnemer de oorspronkelijke, ongewijzigde Overeenkomst uitvoeren.

## **Artikel 21. Orde, Veiligheid en Milieu**

1. De Opdrachtnemer en zijn werknemers evenals door hem ingeschakelde derden zijn gehouden alle op de Opdrachtnemer van toepassing zijnde Belgische, Europese en internationale wettelijke veiligheids-, gezondheids- en milieuvorschriften in acht te nemen. Alle wettelijke en reglementaire voorschriften met betrekking tot de veiligheid, hygiëne, gezondheid en het welzijn van de werknemers zijn strikt van toepassing.

## **Artikel 22. Nietigheid**

1. Indien een bepaling uit deze Algemene Voorwaarden nietig is of wordt, dan zal die bepaling niettemin zoveel als mogelijk worden nageleefd. Alle overige bepalingen blijven dan volledig van kracht en Partijen zullen de nietige of niet afdwingbare bepaling vervangen door één of meer nieuwe bepalingen die de strekking van de oorspronkelijke bepaling(en) zo dicht mogelijk benadert/benaderen.

## **Artikel 23. Keuze van Woonplaats, Toepasselijk recht, Geschillen en Bevoegde rechter**

1. De Opdrachtnemer doet keuze van woonplaats in België en zal deze keuze van woonplaats aan de Opdrachtgever betekenen op de dag van de ondertekening van de Overeenkomst. De Opdrachtnemer zal op deze woonplaats te allen tijde kunnen worden aangeschreven en aangesproken. De Opdrachtgever doet keuze van woonplaats op zijn maatschappelijke zetel.

2. Op de Overeenkomst waarvan deze Algemene Voorwaarden deel uitmaken, alsmede op de eventueel daaruit voortvloeiende of daarmee verband houdende nadere overeenkomsten is uitsluitend Belgisch recht van toepassing.

3. Buitenlandse wetgeving en het Verdrag der Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken, gesloten te Wenen op 11 april 1980 (het "Weens Koopverdrag") is niet van toepassing op deze Algemene Voorwaarden noch op de Overeenkomst of een daaruit voortvloeiende of daarmee verband houdende nadere overeenkomst(en).

4. Geschillen tussen Partijen, daaronder begrepen die welke slechts door één der Partijen als zodanig wordt beschouwd, zullen zoveel als mogelijk worden opgelost door middel van minnelijk overleg. Partijen verbinden zich hier ook uitdrukkelijk toe.



5. Indien Partijen niet tot een minnelijke oplossing komen, dan zullen de geschillen worden beslecht door de bevoegde rechter van de maatschappelijke zetel van de Opdrachtgever tenzij de Opdrachtgever er zelf voor opteert om het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter van de plaats waar de Opdrachtnemer is gevestigd.

## **Artikel 24. Taal**

1. Interpretatiegeschillen, die naar aanleiding van deze Algemene Voorwaarden ontstaan en die hun oorzaak vinden in de omstandigheid dat van deze Algemene Voorwaarden versies in andere talen dan Nederlands in omloop zijn of zullen zijn, worden uitsluitend beslecht op basis van de Nederlandse versie van deze Algemene Voorwaarden.

## **II. BIJZONDER GEDEELTE ONDERDEEL A: INKOOPVOORWAARDEN**

### **Artikel 25. Termijnen voor aflevering**

1. Alle tussen de Opdrachtnemer en de Opdrachtgever overeengekomen afleveringstermijnen zijn dwingend voor de Opdrachtnemer. De levering dient stipt op het voorziene tijdstip te gebeuren en dit binnen de normale werktijden. Levering buiten werktijden kan enkel mits voorafgaandelijke schriftelijke goedkeuring van de Opdrachtgever.

2. Zodra de Opdrachtnemer redelijkerwijs aanleiding heeft te verwachten dat niet binnen de geldende termijnen afgeleverd kan worden, stelt hij Opdrachtgever daarvan onverwijld op de hoogte, met opgave van de onderliggende redenen en het tijdstip waarop wél afgeleverd zal kunnen worden.

3. Onverminderd de aan de Opdrachtgever toekomende rechten uit hoofde van de Overeenkomst, deze Algemene Voorwaarden of de wettelijke bepalingen, zullen Partijen ingeval van vertraging in de aflevering in overleg treden teneinde te bepalen of en op welke wijze de aldus gerezen situatie naar genoegen van de Opdrachtgever kan worden opgelost.

4. Het doen van een mededeling zoals in het tweede lid van dit artikel bedoeld, ontheft de Opdrachtnemer niet van zijn aansprakelijkheid jegens de Opdrachtgever wegens te late aflevering. In ieder geval verleent de Opdrachtnemer bij te late aflevering een korting van 10% van de inkoopwaarde van de Goederen en is de Opdrachtgever gerechtigd de aanvullend gemaakte kosten te verhalen op de Opdrachtnemer.

5. Het niet-protesteren door de Opdrachtgever van het niet-respecteren van de leveringstermijn(en), kan nooit worden aanzien als een stilzwijgende afstand van deze afleveringstermijn noch van het recht op schadevergoeding wegens vertraging.

6. De Opdrachtgever heeft het recht om op redelijke gronden de afleveringstermijn te verlengen zonder verplicht te zijn tot enige schadevergoeding. De Opdrachtnemer

zal in dat geval de Goederen deugdelijk verpakt, afgescheiden en herkenbaar opslaan, bewaren, beveiligen en verzekeren. De Opdrachtgever zal in redelijkheid de eventuele opslagkosten voor zijn rekening nemen.

7. Indien de Goederen geheel of gedeeltelijk niet op het overeengekomen tijdstip worden afgeleverd en Partijen geen overeenstemming kunnen bereiken omtrent een verlenging van de leveringstermijn en een vergoeding van de vertragingsschade, is de Opdrachtgever bevoegd de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden conform artikel 18.2.

### **Artikel 26. Wijze van aflevering, Plaats van aflevering en Aanvaarding**

1. Alle onder een Overeenkomst af te leveren Goederen worden DDP (Delivered Duty Paid), conform de betekenis die daaraan in Incoterms 2000 is gegeven, op het in de Overeenkomst vermelde adres afgeleverd of op enig ander nader tussen Partijen schriftelijk overeengekomen adres.

2. Indien de Goederen door de Opdrachtnemer op het verkeerde adres worden afgeleverd, komen de extra kosten voor rekening van de Opdrachtnemer.

3. Het transport, laden en lossen gebeurt op kosten en risico van de Opdrachtnemer.

4. Een loutere in ontvangst neming, een gedeeltelijke betaling of een verwerking van de Goederen, kan niet worden aanzien als een aanvaarding/goedkeuring van de levering. Elke aanvaarding/goedkeuring zal principieel schriftelijk en uitdrukkelijk dienen te gebeuren en dekt enkel de zichtbare gebreken. Er zal hoe dan ook aanvaarding zijn van de levering(en) van zodra de Werken, waarvoor de levering(en) werden gedaan, definitief kunnen worden opgeleverd.

### **Artikel 27. Andere bepalingen ter zake de aflevering**

1. Elke aflevering gaat vergezeld van een document/een leveringsbon waarin minstens de volgende gegevens worden opgenomen: (A) Artikelnummer; (B) Inkoopordernummer; (C) Inkoper; (D) Het aantal afgeleverde Goederen; (E) Omschrijving van de afgeleverde Goederen; (F) Inhoud en aantal per colli; (G) Aantal pallets; (H) De wettelijke voorgeschreven documenten.

2. Deelleveringen zijn slechts toegestaan met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever.

### **Artikel 28. Risico en Eigendomsoverdracht**

1. Het eigendom van de Goederen gaat over op de Opdrachtgever nadat deze zijn afgeleverd. Zolang er echter geen schriftelijke en uitdrukkelijke aanvaarding is, blijven de risico's ten laste van de Opdrachtnemer.

2. Als de Opdrachtnemer op verzoek van de Opdrachtgever – overeenkomstig het bepaalde in artikel 25 de aflevering uitstelt, zal het eigendom van zaken op de Opdrachtgever overgaan op de datum die daartoe nader tussen hen wordt overeengekomen en is de Opdrachtnemer gehouden vanaf die datum de Goederen als kenbaar eigendom van de Opdrachtgever afzonderlijk op te slaan. De Goederen blijven in dat geval niettemin onder het risico van de Opdrachtnemer als houder van





de Goederen totdat de Goederen bij de Opdrachtgever zijn afgeleverd op de tussen Partijen overeengekomen plaats of plaatsen.

3. Het risico van beschadiging en teloorgang van de Goederen gaat over op de Opdrachtgever op het moment dat de aflevering van de Goederen en de goedkeuring van de Opdrachtgever van de Goederen hebben plaatsgevonden.

4. Op het moment dat materialen, zoals grondstoffen, hulpstoffen en software van de Opdrachtgever zijn verwerkt met de zaken van de Opdrachtnemer, is er sprake van een nieuwe zaak waarvan het eigendom aan de Opdrachtgever toebehoort.

### **Artikel 29. Verpakking en Transport**

1. De Goederen worden verpakt overeenkomstig hetgeen daaromtrent in de Overeenkomst is bepaald en op de juiste wijze conform de Belgische, Europese en internationale wet- en regelgeving. Nadien worden de Goederen in goede staat – met gebruik van de meest geëigende vervoerswijze – naar hun bestemming verzonden.

2. De Opdrachtnemer zal de Goederen tijdens het transport op deugdelijke wijze beschermen tegen schade en voldoende verzekeren en verzekerd houden tegen redelijkerwijze aanwezig te achten risico's gedurende het transport. De Opdrachtnemer zal de Opdrachtgever desgevraagd inzage geven in de verzekeringspolis.

3. De Opdrachtgever is gerechtigd om een levering te weigeren indien de verpakking niet voldoet aan hetgeen daaromtrent in de Overeenkomst is bepaald.

4. De Opdrachtnemer is aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van onjuiste verpakkingsmethoden, ondeugdelijke verpakkingsmaterialen en een onjuist transport. De Opdrachtnemer zal de Goederen die beschadigd of verloren zijn gegaan tijdens het transport kosteloos herstellen of vervangen.

5. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, is de Opdrachtgever niet verplicht de verpakking of eventuele verpakkingsmaterialen aan de Opdrachtnemer terug te betalen of terug te bezorgen.

### **Artikel 30. Aansprakelijkheid**

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 15 en 16 van de algemene bepalingen, zal de Opdrachtnemer bij een foutieve levering onmiddellijk en uiterlijk binnen de acht (8) dagen het nodige doen voor de vervanging van de Goederen. De Opdrachtnemer zal gehouden zijn tot vergoeding van de eventuele meerprijs en al de andere schade die de Opdrachtgever door de foutieve levering zou lijden. De Opdrachtgever is in dat geval gerechtigd om de levering te aanzien als een laattijdige levering.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 18, heeft de Opdrachtgever bij een laattijdige levering de keuze om (i) ofwel de annulering van de bestelling te verzoeken met een forfaitaire schadevergoeding van 10% van de totale bestelling ter dekking van de administratieve kosten of om (ii) ofwel de aflevering af te wachten

waarbij de Opdrachtnemer van rechtswege en zonder voorafgaande ingebrekestelling een schadevergoeding is verschuldigd van 2% op de totale bestelling per begonnen kalenderweek vertraging.

3. De Opdrachtgever zal te allen tijde het recht hebben om alle eventuele meerschade, voorzienbare en onvoorzienbare schade, te verhalen op de Opdrachtnemer.

### **Artikel 31. Prijzen**

1. Alle prijzen zijn exclusief BTW en omvatten – tenzij het tegendeel is overeengekomen – alle kosten in verband met de nakoming van de verplichtingen van Opdrachtnemer. Dit betreft onder meer maar niet uitsluitend de prijs voor de Goederen, de kosten van verpakking, het transport, alle heffingen, rechten en belastingen in het land van oorsprong, in het land van bestemming en in alle tussenliggende landen, de administratiekosten, de kleine ordertoeslag afleveringskosten, verzekeringspremies en voorts de eventuele kosten van montage, installatie en instructie. Extra kosten die niet vooraf in de Overeenkomst zijn vastgelegd, komen niet voor vergoeding door de Opdrachtgever in aanmerking.

2. Alle overeengekomen prijzen zijn vast, forfaitair en niet-herzienbaar, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen en tenzij de Overeenkomst de omstandigheden vermeldt die tot prijsaanpassing kunnen leiden, alsmede de wijze bepaalt waarop de aanpassing plaatsvindt.

3. Alle prijzen zijn gebaseerd op levering DDP (Delivered Duty Paid), conform de betekenis die daaraan in Incoterms 2000 is gegeven, bij het magazijn van Opdrachtgever of op een andere door Opdrachtgever opgegeven plaats van levering.

### **Artikel 32. Betaling en Facturen**

1. Facturen kunnen enkel worden opgesteld na voltooiing van de levering en zij dienen melding te maken van de bestelbon, van de plaats van levering, van eventuele documenten met betrekking tot te factureren wijzigingen en van een gecumuleerde vorderingsstaat. Daarenboven dienen de facturen rechtmatig en volgens de toepasselijke wettelijke vereisten te worden opgesteld. Indien de facturen van de Opdrachtnemer niet aan deze verplichtingen voldoet, dan is de Opdrachtgever gerechtigd om de facturen als onbestaande te beschouwen.

2. Een kopie van de Overeenkomst alsmede een kopie van de voor ontvangst afgetekende afleveringsbon dient met de factuur meegezonden te worden.

3. Betaling voor de geleverde Goederen geschiedt binnen de termijn genoemd in de Overeenkomst dan wel, indien aflevering overeenkomstig het bepaalde in artikel 25 van deze Algemene Voorwaarden is uitgesteld, binnen eenzelfde termijn na het tijdstip van de daadwerkelijke aflevering, een en ander op voorwaarde dat de Goederen en/of de verrichte diensten voldoen aan de specificaties als bedoeld in artikel 17 (Garanties).



4. Indien geen betalingstermijn is voorzien in de Overeenkomst, dan zal de Opdrachtgever de factuur voor de geleverde Goederen voldoen binnen zestig (60) dagen na de dag waarop de Opdrachtgever de factuur in goede orde van Opdrachtnemer heeft ontvangen, mits die datum valt na de afleverdatum. De Opdrachtgever zal de factuur alleszins betalen binnen zestig (60) dagen na montage of installatie, indien de montage of installatie door de Opdrachtnemer wordt verricht. Valt de factuurdatum op een tijdstip vóór aflevering, montage of installatie, dan worden de afgeleverde Goederen door de Opdrachtgever betaald binnen zestig (60) dagen na de datum van aflevering, montage of installatie. Een en ander geldt mits de Goederen voldoen aan de specificaties als bedoeld in artikel 17 (Garanties) en tenzij Opdrachtgever gebruik maakt van een zijn toekomstend wettelijk recht de nakoming van een betalingsverplichting op te schorten of te weigeren, dan wel de hoogte daarvan te verminderen.

5. De Opdrachtgever heeft steeds en te allen tijde het recht om betalingen aan de Opdrachtnemer te verrekenen met hetgeen de Opdrachtnemer aan hem is verschuldigd.

6. Als er sprake is van een tekortkoming in de nakoming van de Opdrachtnemer, dan is de Opdrachtgever gerechtigd om al zijn betalingsverplichtingen jegens de Opdrachtnemer zo lang op te schorten totdat de Opdrachtnemer zijn verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst en deze uit hoofde van de Algemene Voorwaarden naar behoren is nagekomen.

7. Door het verrichten van een betaling verliest de Opdrachtgever niet het recht een om een eventuele vordering in te stellen jegens de Opdrachtnemer wegens een tekortkoming in de nakoming, een gebrek in de levering of enige andere aangelegenheid.

## **ONDERDEEL B: ONDERAANNEMINGSVOORWAARDEN**

### **Artikel 34. Aanvang en oplevering van het werk en termijnen**

1. De Opdrachtnemer zal het werk / de werken aanvatten op het tijdstip zoals vermeld in de Overeenkomst. De Opdrachtnemer voert het werk uit overeenkomstig het van de Opdrachtgever ontvangen tijdschema en levert het werk op, op het tijdstip zoals vermeld in de Overeenkomst. Enkel de Opdrachtgever heeft het recht om de aanvang van de prestaties uit te stellen of de uitvoering van de prestaties op te schorten indien de toestand van de werf dit vereist. In dat geval wordt de termijn en/of het tijdschema verlengd met een termijn gelijk aan de schorsing of het uitstel, zonder dat de Opdrachtnemer een prijsaanpassing kan doen of een vergoeding kan eisen.

2. Indien de situatie van de werf het vereist (naar het enkele oordeel van de Opdrachtgever), zal de Opdrachtnemer zijn prestaties uitvoeren tijdens weekends en/of verlofperiodes en/of gedurende de nacht zonder enige bijkomende vergoeding

te kunnen eisen voor zover de Opdrachtgever zelf geen bijkomende vergoeding krijgt van de Principaal.

3. Het werk wordt opgeleverd conform de bepalingen van artikel 35 van de huidige algemene voorwaarden.

4. Tot de datum van de Voorlopige oplevering en goedkeuring, is het werk voor rekening en risico van de Opdrachtnemer.

5. De Opdrachtgever heeft het recht om de volgorde van de uit te voeren werkzaamheden te wijzigen ingeval hij dat wenselijk oordeelt in verband met de voortgang van de bouw, zonder desgevallend gehouden te zijn tot vergoeding van enige schade of kosten.

6. Indien de Opdrachtnemer zijn contractuele prestatie niet op het overeengekomen tijdstip of niet binnen het overeengekomen tijdschema zal kunnen voltooien, is hij verplicht om de Opdrachtgever hiervan onmiddellijk schriftelijk in kennis te stellen.

7. Indien de Opdrachtnemer het werk te laat oplevert, dan wel enig onderdeel daarvan te laat oplevert, is hij van rechtswege in verzuim. De Opdrachtgever is dan gerechtigd om beroep te doen op elke mogelijke maatregelen conform de artikelen 15 en 18 van huidige algemene voorwaarden. De te late (gedeeltelijke) oplevering of overschrijding van andere in deze Algemene Voorwaarden vermelde tijdstippen, valt in ieder geval aan de Opdrachtnemer toe te rekenen als deze een gevolg is van de eigen bedrijfsvoering van de Opdrachtnemer en/of het niet tijdig kunnen beschikken over voldoende en goed personeel, materieel en/of materialen en/of leveranties en/of prestaties van derden (zoals leveranciers of onderaannemers van Opdrachtnemer).

8. Onverminderd het artikel 18 van huidige algemene voorwaarden en onverminderd de mogelijkheid om de volledige schade te vorderen, is de Opdrachtnemer van rechtswege en zonder voorafgaande ingebrekestelling een schadevergoeding verschuldigd van 2% op de totale som van de aanneming per begonnen kalenderweek vertraging in de oplevering of overschrijding van het tijdschema. Er geldt evenwel een minimum van 500 EUR per kalenderdag. Deze boetes zijn onmiddellijk opeisbaar.

9. Het niet-protesteren door de Opdrachtgever van het niet-respecteren van de termijn(en), kan nooit worden aanzien als een stilzwijgende afstand van deze afleveringstermijn noch van het recht op ontbinding, schadevergoeding of boetes.

10. De Opdrachtnemer is jegens de Opdrachtgever aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen die door de Principaal en/of de (bouw)directie aan de Opdrachtgever worden opgelegd wegens te late oplevering van (gedeelten van) het werk ten gevolge van een aan de Opdrachtnemer toe te rekenen vertraging of overschrijding. De Opdrachtgever heeft het recht deze boetes en kortingen te verhalen op de Opdrachtnemer, bijvoorbeeld door inhouding(en) op de betalingen die de Opdrachtgever nog aan de Opdrachtnemer is verschuldigd.



11. Onverminderd het recht van de Opdrachtgever om naar eigen keuze en beoordeling nakoming van de Overeenkomst te vorderen eventueel met schadevergoeding en alle ontstane kosten, heeft de Opdrachtgever het recht om bij gehele of gedeeltelijke overschrijding van de in de Overeenkomst vermelde tijdstippen van aanvang of oplevering van (gedeelten van) het werk, of van overeengekomen termijnen waarbinnen Opdrachtnemer zijn verplichtingen dient na te komen, alsmede in het geval naar zijn oordeel het werk onvoldoende voortgang vindt, de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden overeenkomstig artikel 18 van deze Algemene Voorwaarden en dit zonder tot vergoeding van schade of kosten te zijn gehouden.

12. De in dit artikel genoemde boete en/of kosten zijn onmiddellijk verschuldigd en opeisbaar bij overschrijding van het tijdschema en wel door het enkele feit van de overschrijding. Verschuldigde boetes en kosten blijven verschuldigd ook wanneer nadien een gewijzigd tijdschema in de bouwvergadering wordt overeengekomen.

### **Artikel 35. Voorlopige Oplevering en Definitieve oplevering**

1. De Opdrachtnemer zal het werk uitvoeren naar de eisen van een goed en deugdelijk werk, zoals deze door Opdrachtgever en/of zijn Principaal en/of de bouwdirectie zijn vooropgesteld en dit overeenkomstig hetgeen daarover in de Overeenkomst is bepaald.

2. Voorlopige oplevering van het werk geschiedt op een – tot de Opdrachtgever – gerichte aanvraag van de Opdrachtnemer waarin de Opdrachtnemer aangeeft op welke dag het werk gereed zal zijn. De aanvraag geschiedt schriftelijk, tenzij anders overeengekomen.

3. De Voorlopige oplevering geschiedt zo spoedig mogelijk na de in lid 2 van dit artikel bedoelde dag. De dag en het tijdstip van Voorlopige oplevering wordt aan de Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk, zo mogelijk ten minste drie dagen vóór de oplevering kenbaar gemaakt. De Opdrachtgever en de Opdrachtnemer zijn persoonlijk of via gemachtigden aanwezig bij de Voorlopige oplevering.

4. De Voorlopige oplevering gebeurt tegensprekelijk en schriftelijk tussen de Partijen. In geval van niet goedkeuring/oplevering van de werken gebeurt dit met opgave van de redenen voor de onthouding van de goedkeuring. De mededeling geschiedt schriftelijk, tenzij anders overeengekomen.

5. De nieuwe Voorlopige oplevering na onthouding van goedkeuring geschiedt conform bovengenoemde bepalingen.

6. De Opdrachtnemer zal het afgekeurde werk en/of onderdelen daarvan op eerste verzoek van de Opdrachtgever herstellen of vervangen, zonder dat de Opdrachtgever tot enige extra vergoeding gehouden zal zijn, onverminderd het recht tot ontbinding en schadevergoeding van hierdoor ontstane schade en kosten.

7. De Voorlopige oplevering of goedkeuring ontslaat de Opdrachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid, zoals deze voortvloeien uit de tussen Partijen gesloten Overeenkomst, algemene voorwaarden of wet.

8. Bij afkeuring van het werk of een onderdeel daarvan heeft de Opdrachtgever voorts het recht om de betaling van de op dit werk of onderdeel betrekking hebbende prijs/factuur op te schorten.

9. Definitieve oplevering zal slechts plaatsvinden op verzoek van de Opdrachtnemer. Dit verzoek kan slechts voor het eerst aan de Opdrachtgever worden gericht één (1) jaar na de goedgekeurde Voorlopige oplevering. De Definitieve oplevering gebeurt eveneens tegensprekelijk en schriftelijk tussen de Partijen. De Definitieve oplevering dekt slechts de zichtbare gebreken en is het vertrekpunt van de tienjarige aansprakelijkheid.

10. Zowel de Voorlopige als de Definitieve oplevering gebeurt tegensprekelijk en schriftelijk in een Proces-Verbaal dat wordt ondertekend door de bevoegde personen bij zowel de Opdrachtgever als de Opdrachtnemer. Een oplevering zal nooit stilzwijgend gebeuren. Bijgevolg kunnen noch gedeeltelijke of volledige inbezitname van de werken, noch het gebruik ervan, noch de afwezigheid van betwisting gedurende een bepaalde periode, noch een gehele of gedeeltelijke betaling, worden beschouwd als oplevering en/of aanvaarding van de werken.

### **Artikel 36. Onderhoudstermijn**

1. De onderhoudstermijn vangt aan de dag na de Voorlopige oplevering van het werk door de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever en eindigt op het moment dat de onderhoudstermijn die voor het totale werk tussen Principaal en Opdrachtgever is overeengekomen, eindigt en dit tenzij anders werd bepaald bij Overeenkomst. In het geval er geen onderhoudstermijn werd vastgelegd met de Principaal bij (Hoofdaannemings-)Overeenkomst, eindigt de onderhoudstermijn twaalf maanden na Definitieve oplevering van het werk door Opdrachtgever aan Principaal.

2. De Opdrachtnemer is gehouden de gebreken die gedurende de onderhoudstermijn aan de dag treden op eerste verzoek van de Opdrachtgever te herstellen en dit op eigen kosten, tot genoegen van de Opdrachtgever en binnen een door de Opdrachtgever in billijkheid te stellen termijn.

3. Na afloop van het onderhoud zal het herstellingswerk wederom worden opgeleverd volgens de bepalingen van artikel 35 van de huidige algemene voorwaarden om na te gaan of de Opdrachtnemer aan zijn verplichtingen heeft voldaan.

### **Artikel 37. Prijs, Meerwerk en Hoeveelheid**

1. De in de Overeenkomst vermelde prijs is vast, forfaitair en niet-herzienbaar tenzij nadrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen. Er zal geen verrekening plaatsvinden bij wijzigingen van lonen, prijzen, materialen e.d. De overeengekomen prijs is exclusief BTW.



2. De overeengekomen prijs werd vastgesteld conform de vereiste kwaliteit van de materialen en de verwerking ervan volgens de regels van de kunst. De prijs omvat alle werken en alle bijkomende prestaties die nodig zijn voor de perfecte en volledige uitvoering van de Overeenkomst.

3. De Opdrachtnemer zal de Opdrachtgever alleen meerwerk in rekening kunnen brengen indien en voor zover de Opdrachtgever hem voor de uitvoering van dit meerwerk uitdrukkelijk en schriftelijk een opdracht heeft verstrekt.

4. Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat het gaat om verrekenbare hoeveelheden, zijn de in de Overeenkomst vermelde hoeveelheden zo nauwkeurig mogelijk opgegeven en dient – zonder dat de Opdrachtnemer gerechtigd is om een prijsaanpassing per eenheid te verlangen – zoveel meer of minder te worden geleverd als het werk vereist.

## **Artikel 38. Facturatie**

1. Facturen dienen steeds melding te maken van de referenties van de werf, van de onderaannemers/hulpverleners, van het Order, van documenten met betrekking tot wijzigingen, onvoorziene prestaties of werken en van een gecumuleerde vorderingsstaat. Daarenboven dienen de facturen rechtmatig en volgens de toepasselijke wettelijke vereisten te worden opgesteld.

2. Een kopie van de Overeenkomst dient met de factuur meegezonden te worden.

3. Facturen die niet aan de in de voorgaande leden van dit artikel gestelde eisen voldoen, worden geacht onbestaande te zijn en worden desgevallend teruggestuurd, minstens niet betaald door de Opdrachtgever.

## **Artikel 39. Betaling en Eindafrekening**

1. De betalingen zullen geschieden op basis van een overeen te komen termijnschema en bij het ontbreken van zulk een termijnschema, na de Voorlopige oplevering van het werk. De Opdrachtgever zal slechts gehouden zijn tot betaling, nadat: (A) De Opdrachtnemer het werk of het onderdeel daarvan waarop een (termijn)betaling betrekking heeft naar genoegen van de Opdrachtgever heeft voltooid zonder dat een Voorlopige oplevering van het onderdeel van de werken wordt gedaan; (B) door de Opdrachtgever een in overeenstemming met artikel 38 zijnde factuur is ontvangen.

2. De Opdrachtgever zal de betalingen doen binnen 60 dagen na het tijdstip dat aan alle in het vorig lid omschreven voorwaarden is voldaan, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Elke betaling dient te worden beschouwd als een voorschot op de regeling van de totale prijs.

3. Indien is overeengekomen dat de Opdrachtgever bedragen bij vooruitbetaling dient te voldoen, dan heeft de Opdrachtgever te allen tijde het recht om van de Opdrachtnemer een – naar zijn oordeel genoegzame – zekerheidsstelling voor deze bedragen te verlangen. Onder genoegzame zekerheidsstelling wordt in ieder geval verstaan een op eerste verzoek van de Opdrachtgever opeisbare bankgarantie ten

bedrage van de vooruitbetaalde bedragen, waarbij de kosten van de bankgarantie voor rekening van de Opdrachtnemer zijn.

4. Betaling door de Opdrachtgever van (gedeelten van) het werk (eventueel inclusief verrichte leveringen) ontslaat de Opdrachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeit uit de Overeenkomst, algemene voorwaarden en/of de wet. Een betaling vermindert geenszins de verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer en dit tot aan de Definitieve oplevering. Een betaling brengt dus geen enkel vermoeden met zich mee met betrekking tot de kwaliteit of goede uitvoering van de prestaties en geldt niet als Definitieve oplevering.

5. Indien de Opdrachtnemer na schriftelijke ingebrekestelling al dan niet toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst, is de Opdrachtgever tot geen enkele vergoeding gehouden behoudens tot betaling van de reeds verrichte en goedgekeurde leveringen. Indien de tekortkoming aan de Opdrachtnemer toerekenbaar is, dan geldt dat deze betaling (voor de reeds verrichte en goedgekeurde leveringen) geschiedt onder aftrek van de schade en kosten die de Opdrachtgever als gevolg van de toerekenbare tekortkoming lijdt en/of zal lijden.

6. De Opdrachtgever heeft steeds en te allen tijde het recht om betalingen aan de Opdrachtnemer te verrekenen met hetgeen de Opdrachtnemer aan hem is verschuldigd.

## **Artikel 40. Verplichtingen van de Opdrachtnemer**

1. De Opdrachtnemer verplicht zich jegens de Opdrachtgever: (A) geldig geregistreerd te zijn voor de werken die het voorwerp zijn van de Overeenkomst en dit volgens de bepalingen van de Belgische wetgeving; (B) in geval van schrapping van de registratie de Opdrachtgever onverwijld en binnen de drie dagen hiervan te verwittigen doch zeker in te staan voor alle schade die hieruit zou voortvloeien voor de Opdrachtgever; (C) de Opdrachtgever desgevraagd een staat van alle te werk gestelde werknemers te overhandigen; (D) de Opdrachtgever op verzoek de loonstaten dan wel de manuren-verantwoording ter inzage te verstrekken; (E) alle verplichtingen jegens de door Opdrachtnemer te werk gestelde werknemers strikt na te komen; (F) de Opdrachtgever desgevraagd kosteloos alle inlichtingen te verschaffen voor zijn administratie of voor die van zijn Principaal; (G) de uitvoering van zijn arbeid zo in te richten dat voldaan wordt aan het Orde-, Veiligheid- en milieubeleid van de Opdrachtgever; (H) de Opdrachtgever te vrijwaren voor alle vorderingen die uit de niet-naleving van bovenvermelde verplichtingen zouden voortvloeien en alleszins alle schade vergoeden die de Opdrachtgever zou lijden omwille van de niet-naleving door de Opdrachtnemer van bovenvermelde verplichtingen.

## **Artikel 41. Wetten, Voorschriften en Vergunningen**





1. De Opdrachtnemer wordt geacht bekend te zijn met alle bij of krachtens de wet gegeven voorschriften welke de Opdrachtgever dient na te leven krachtens de Hoofdaannemingsovereenkomst met de Principaal, waarvan het in de Overeenkomst omschreven werk een onderdeel vormt. Aan de Opdrachtgever verleende vergunningen c.q. ontheffingen in verband met de uitvoering van het werk waarvan het aan de Opdrachtnemer opgedragen werk een onderdeel vormt, liggen voor Opdrachtnemer ter inzage klaar op eerste verzoek. Ook alle inlichtingen, specificaties, plannen, lastenboeken, enz. met betrekking tot de Hoofdaannemingsovereenkomst en met betrekking tot de Overeenkomst liggen ter inzage klaar op eerste verzoek. De Opdrachtnemer erkent kennis te hebben genomen van al deze documenten en wijst de Opdrachtgever op eventuele vergissingen, incorrectheden en/of fouten in de berekening, in de hoeveelheden, enz.

2. De Opdrachtnemer verplicht zich alle in het vorige lid bedoelde voorschriften die betrekking hebben op de door hem uit te voeren onderdelen van het werk, na te leven en in acht te nemen op dezelfde manier als de Opdrachtgever deze zou moeten naleven en in acht nemen indien hij dit onderdeel van het werk zelf zou uitvoeren. De Opdrachtnemer zal alle door niet-naleving daarvan veroorzaakte schade en kosten aan de Opdrachtgever vergoeden en de Opdrachtgever vrijwaren voor aanspraken van derden ter zake, waaronder alle van overheidswege genomen maatregelen ter handhaving van die voorschriften.

3. De Opdrachtnemer zal zelf zorg dragen voor de in verband met de uitvoering van zijn opdracht eventueel vereiste vergunningen. Tevens zorgt hij dat de door zijn eventueel in te schakelen onderaannemers en hulppersonen beschikken over de vereiste vergunningen.

4. De Opdrachtnemer dient bij bedrijfsvoering met personeel VCA-gecertificeerd te zijn of hiermee aantoonbaar door middel van meldingen mee bezig te zijn.

## **Artikel 42. Schade aan of verlies van zaken**

1. De Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade aan hulpmaterialen, -constructies, materieel alsmede de nog niet in het werk opgenomen zaken die door Opdrachtnemer op de bouwplaats zijn aangevoerd, waaronder schade door diefstal, terugloop in waarde, vandalisme en beschadiging met inbegrip van brandstichting.

2. Indien door de Opdrachtgever of door zijn Principaal ten behoeve van de bouw een "Construction All Risks" verzekering (CAR) is afgesloten, waarop de Opdrachtnemer is meeverzekerd, dan kan de Opdrachtnemer de Opdrachtgever verzoeken hem een kopie van het certificaat van de verzekering (CAR) te verstrekken. De Opdrachtnemer draagt mede de verplichtingen die door de verzekeringsvoorwaarden aan (mede) verzekerden worden opgelegd. Het eigen risico dat op de verzekering van toepassing is, komt ten laste van de Opdrachtnemer. Ten aanzien van de in lid 1 bedoelde gevallen kan door de

Opdrachtnemer geen beroep worden gedaan op de CAR-verzekering. Aanspraken onder de C.A.R. – verzekering ontstaan eerst door een daartoe strekkende verklaring door de Opdrachtgever (of diens Principaal) tegenover de verzekeraars.

## **Artikel 43. Organisatie bouwplaats**

1. De Opdrachtnemer is verplicht uitsluitend de door de Opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen op te volgen. De Opdrachtgever kan echter zijn Principaal (of diens gemachtigde) schriftelijk verzoeken om – na overleg met de Opdrachtnemer – diens orders en aanwijzingen rechtstreeks aan Opdrachtnemer te geven. De Opdrachtnemer geeft eerst na ontvangst van een schriftelijke kennisgeving van bedoeld verzoek gevolg aan deze rechtstreeks door of namens de Principaal gegeven orders en aanwijzingen. Op het moment dat de Opdrachtnemer rechtstreekse orders en aanwijzingen van de Principaal of van diens gemachtigde ontvangt zonder dat hij de bedoelde schriftelijke kennisgeving van de Opdrachtgever heeft ontvangen, is de Opdrachtnemer verplicht zulks onverwijld schriftelijk mee te delen aan de Opdrachtgever.

2. De Opdrachtnemer is gehouden de aanwijzingen op te volgen van de arbeidsinspectie alsmede van de eventueel door de Opdrachtgever ingeschakelde adviseur ter zake van de organisatie van de bouwplaats, onder andere voor wat betreft de opslag en de veiligheid van materiaal en de veiligheid van uit te voeren werk.

3. Algemeen of ter plaatse van het werk erkende rust- of feestdagen, vakantie- of andere vastgestelde of vast te stellen vrije dagen, gelden ook voor de Opdrachtnemer en zijn werknemers die werkzaamheden uitvoeren op de bouwplaats. Eventueel hieruit voortvloeiende meerkosten voor de Opdrachtnemer zullen niet op de Opdrachtgever worden verhaald. Dit laatste geldt eveneens indien door staking bij de Opdrachtgever of bij derden, daaronder begrepen de Principaal, niet van de diensten van de Opdrachtnemer gebruik gemaakt kan worden.

4. De Opdrachtnemer verbindt er zich toe om alles in het werk te stellen om tijdens zijn werkzaamheden op de bouwplaats de veiligheid en de gezondheid van zijn personeel en dat van de Opdrachtgever of derden te garanderen. Alle wettelijke en reglementaire voorschriften met betrekking tot de veiligheid, hygiëne, gezondheid en het welzijn van werknemers op de bouwplaats zijn strikt van toepassing, en in het bijzonder voor zover van toepassing :

- de toepasselijke wetten inzake het welzijn van werknemers tijdens de uitvoering van hun werk alsook de uitvoeringsbesluiten ervan ;
- de wettelijke voorschriften uit het A.R.A.B. op het gebied van veiligheid en hygiëne, en met name de artikels 28, 28bis tot 28 septies, 54 quater, alsmede deze uit het A.R.E.I. ;
- de toepasselijke KB's en reglementen inzake werkkuitrustingen ;



- de toepasselijke KB's en reglementen inzake individuele beschermingsuitrustingen.

Zijn eveneens van toepassing, de bijzondere veiligheidsbepalingen die zijn voorgeschreven in het lastenboek of die worden opgelegd door de Principaal of door personen die door de Principaal of de bouwdirectie van de werf zijn aangesteld voor de coördinatie van de veiligheid. Bovendien dient de Opdrachtnemer zich te houden aan de bijzondere veiligheidsbepalingen die door de Opdrachtgever worden opgelegd, in het bijzonder deze die in het veiligheidsplan van de Opdrachtgever staan of die door de verantwoordelijke van de veiligheid of de werfverantwoordelijke worden medegedeeld.

Bij werken in de werkplaatsen van de Opdrachtgever gelden voorts de interne veiligheidsvoorschriften : "Veilig werken in de werkplaats". Een uittreksel wordt hierbij gevoegd.

5. De Opdrachtnemer verklaart alle toepasselijke veiligheidsvoorwaarden goed te kennen alvorens de werken aan te vangen. Hij verbindt er zich tevens toe deze voorschriften na te leven en te doen naleven door alle (rechts)personen waarvoor hij instaat (o.a. onderaannemers, hulpverleners, enz.).

6. Minimaal acht (8) dagen vóór de aanvang van de werken zal de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever alle nodige gegevens verstrekken voor de beoordeling van de risico's die de activiteiten van de Opdrachtnemer inhouden voor de veiligheid en de gezondheid van het personeel van de Opdrachtgever en van derden (o.a. specifieke risico's van de aanneming, ingezette middelen en materialen, preventiemaatregelen, verantwoordelijke voor de veiligheid, enz.). Deze gegevens zullen schriftelijk worden meegedeeld in de vorm van een veiligheidsplan. Ze zullen tevens in het Nederlands en in de op de bouwplaats gebruikte taal/talen worden opgesteld en uitgehangen.

7. De Opdrachtnemer stelt een verantwoordelijke aan voor de veiligheidsinstructies. Als er geen dergelijke aanstelling is, zal de ploegbaas deze functies op zich nemen. Bij gebreke aan een ploegbaas dient de Opdrachtnemer een werknemer aan te stellen die deze functies op zich neemt.

8. Als de Opdrachtnemer zijn verplichtingen inzake veiligheid op de bouwplaats niet nakomt, dan zal de Opdrachtgever na een ingebrekestelling waaraan geen gevolg is gegeven, het recht hebben om op kosten van de medecontractant de nodige maatregelen te nemen om de vereiste situatie te herstellen. In geval van nood of ernstig gevaar zal de voorafgaandelijke ingebrekestelling worden vervangen door een mededeling binnen de snelst mogelijke termijn. De Opdrachtgever zal het recht hebben om de Opdrachtnemer, zijn werknemers of zijn onderaannemers/hulpverleners weg te sturen of de toegang tot de werf of bouwplaats te verbieden indien de veiligheidsvoorschriften niet worden nageleefd.

9. De door Opdrachtnemer uit te voeren werkzaamheden/leveringen dienen binnen de op de bouwplaats geldende werktijden te geschieden waarbij (werknemers van de) Opdrachtnemer zich aanpast/aanpassen aan de vakantie-, werk- en schaftijden van de Opdrachtgever. Indien de Opdrachtgever gedurende het winterseizoen wenst door te werken, is de Opdrachtnemer verplicht hieraan zijn medewerking te verlenen binnen de vigerende wet- en regelgeving.

10. De namen van de door de Opdrachtnemer op het werk tewerkgestelde werknemers dienen tijdig aan de Opdrachtgever kenbaar te worden gemaakt, waarbij van ieder van deze werknemers een kopie van een geldig legitimatiebewijs dient te worden overhandigd.

11. De Opdrachtgever heeft de bevoegdheid om de werknemers van de Opdrachtnemer de toegang tot de bouwplaats te ontzeggen c.q. deze te laten verwijderen in geval van ongeschiktheid tot werken, ordeverstoring, wangedrag etc.

12. Tenzij de Opdrachtnemer zelf of zijn gemachtigde op het werk ter plaatse is, dient tijdens de uitvoering van zijn werkzaamheden steeds een persoon aanwezig te zijn die de opdracht heeft om orders en aanwijzingen van of namens de Opdrachtgever op te volgen en deze onverwijld aan de Opdrachtnemer of diens gemachtigde over te brengen. De naam van deze persoon dient te worden meegedeeld aan de uitvoerder van de Opdrachtgever en bij de eventuele bouwdirectie ter plaatse. Deze persoon dient zich bij aanvang, onderbreking of beëindiging van de werkzaamheden te melden bij de uitvoerder van de Opdrachtgever.

13. De Opdrachtnemer verleent zijn medewerking aan het schoonhouden van de bouwplaats. Met name is hij verplicht voor eigen rekening het bij zijn werkzaamheden vrijgekomen puin en bouwafval, waaronder gebruikt verpakkingsmateriaal, gereedschappen en materieel, alsmede restant materiaal en verbruiks zaken steeds op legale wijze en behoorlijk op te ruimen. Opruiming van het vrijgekomen puin etc. geschiedt in containers van de Opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

14. Het is niet toegestaan om vervoermiddelen op het bouwterrein te parkeren, buiten de (eventueel) voor stalling op eigen risico aangewezen parkeerruimte.